

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/53/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713204392
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3713204392.15

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov Mgr. S. P., bytom F. W., M. R. Q. XXX/XX-XX, t.č. Q. XX/X-X, zastúpená RNDr. Dušanom Marčekom, bytom Považská Bystrica, Stred 50/26 a Mgr. P. P., bytom F. - F. IV, O. cesta VI, I. XXX/XX-X, právne zastúpený JUDr. Vladimírom Štrbikom, advokátom, so sídlom v Prievidzi, Námestie Slobody 22 o úpravu styku na odvolanie matky maloletej proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 17. júna 2015 č.k. 4P/29/2013-717 jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh matky na zmenu kolízneho opatrovníka. Uviedol, že matka sa domáhala aby súd zmenil kolízneho opatrovníka pre maloletú s tým, že návrh odôvodnila tým, že kolízny opatrovník má povinnosť zastupovať záujmy maloletého dieťaťa, popísala ďalej povinnosti a práva kolízneho opatrovníka a v rozsiahlom návrhu zároveň popísala priebeh celého konania, ktoré prebieha pred súdom prvého stupňa ako aj jednotlivé postupy opatrovníka pri vykonávaní dokazovania pred súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa po právnej stránke svojej rozhodnutie odôvodnil ust. § 31 ods. 2 Zákona o rodine a uviedol, že v prejednávanej veci je predmetom konania návrh otca na úpravu styku s maloletou počas letných prázdnin a návrh matky, ktorá sa v priebehu konania domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletou počas bežného roka, vianočných a veľkonočných sviatkov. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 19.04.2013 ustanovil za opatrovníka pre maloletú Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica s tým, že proti tomuto uzneseniu podala matka maloletej odvolanie, s tým, že na odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.07.2013. Súd prvého stupňa aplikujúc ust. § 31 OZ, kedy ďalej uviedol, že jednou z procesných zásad občianskeho súdneho konania je zásada ústnosti, ktorá umožňuje kolíznemu opatrovníkovi aby všetky zistené skutočnosti z prešetrovania pomerov, ktoré písomne oznámi súdu ako i nové skutočnosti, ktoré počas konania predniesol ústne do zápisnice priamo na pojednávaní. Ústne vyjadrenia a správy zisťovania pomerov musia byť podložené reálnymi úkonmi, ktoré vykonal. Súčasťou písomnej správy kolízneho opatrovníka pri zisťovaní pomerov dieťaťa ako jeho ústneho vyjadrenia na pojednávaní je návrh súdu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, pričom tento musí byť v súlade so záujmom dieťaťa. Z hľadiska procesného postavenia opatrovníka nie je žiadnym ust. O.s.p. upravená možnosť vzniesť námietku zaujatosti voči kolíznemu opatrovníkovi. Ak účastníci súdneho konania namietajú resp. vyjadrujú nespokojnosť s postupom orgánu SPODaSK pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka je potrebné rozlišovať, či podanie voči postupu opatrovníka smeruje proti fyzickej osobe, ktorá zastupuje orgán opatrovníka na základe plnej moci alebo toto podanie účastníka smeruje proti orgánu ako kolíznemu opatrovníkovi. Vychádzajúc z tohto princípu a obsahu podania matky, matka ako taká nevzniesla námietku zaujatosti voči konkrétnej fyzickej osobe, ktorá ako zamestnanec zastupuje orgán opatrovníka ale jej námietka smeruje voči právnickej osobe - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V tejto súvislosti súd si vyžiadal stanovisko

kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že zástupca matky v návrhu uviedol dôvody, ktoré z ich pohľadu sú subjektívnym názorom matky na činnosť opatrovníka v jednotlivých súdnych konaniach a k týmto jej subjektívnym názorom sa odmietol vyjadriť, pretože v konaní pred súdom môže túto činnosť zhodnotiť jedine súd. Opatrovník vo vyjadrení ďalej uviedol, že pokiaľ matka namieta, že opatrovník nedisponuje právnickým vzdelaním ani zástupca matky ani matka nemajú právnické vzdelanie, a preto nemôžu hodnotiť právne rozpory a zdôvodnenia rozsudkov vyčítať opatrovníkovi jeho absenciu právnického vzdelania jedine tak v rámci ich subjektívneho vnímania. Jeho činnosť v konaní pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka, či už pozitívnom alebo v negatívnom smere môže zhodnotiť jedine súd, ktorý ho na funkciu kolízneho opatrovníka ustanovil, pretože v prejednávanej veci je tu priamo kolízia s druhým rodičom. Otec vo svojom vyjadrení žiadal návrh na zmenu opatrovníka zamietnuť a uviedol, že v návrhu nie sú uvedené konkrétne námietky ani dôvody voči kolíznej opatrovníčke, pričom matka spolu so svojim zástupcom podávajú v súdnych konaniach nevyspytateľné návrhy a riešenia, ktoré nevychádzajú z reálnych dôvodov, sú vykonštruované a tendenčné za účelom odkladania súdneho rozhodnutia, ktoré sa stáva sporom zrejme do plnoletosti maloletej A., podávajú rôzne návrhy a v súčasnosti si zobrali do pozornosti kolíznu opatrovníčku. Pokiaľ kolízna opatrovníčka nemá presné informácie o pomeroch na strane matky, túto situáciu spôsobila samotná matka sústavnými útokmi na opatrovníka. Sústavnými sťažnosťami napáda súdy v tomto konaní, o opravu styku konanie obštrukciami zdržiava viac ako 3 roky, podala 3 krát námietku zaujatosti sudkyne v tom istom konaní, 3 krát napísala sťažnosti na právneho zástupcu otca, na komoru advokátov a na otca podala opätovne množstvo vymyslených trestných oznámení, sťažovala sa aj na riaditeľku základnej školy v Považskej Bystrici. Súd prvého stupňa preto oboznámiac sa s návrhom matky na zmenu kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že tento návrh dôvodný nie je. Zákon č. 305/2005 Z.z. rieši otázku miestnej príslušnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí vo funkcii kolízneho opatrovníka v zmysle § 90 ods. 4 v spojení s § 73 ods. 2 citovaného zákona. Súdom ustanovený opatrovník si plní svoje povinnosti zodpovedne a súd nezistil žiadne nedostatky v zastupovaní maloletej. Matka návrh na zmenu opatrovníka odôvodňuje svojimi subjektívnymi pohľadmi na činnosť opatrovníka, ktoré nie sú v súlade s jej predstavami, činnosť opatrovníka si vzťahuje podľa svojich subjektívnych predstáv do negatívneho svetla. I keď matka nesúhlasí s činnosťou opatrovníka v tomto konaní súd poukazuje na to, že opatrovník aj vzhľadom na neustále ataky na jej činnosť si plní svoje povinnosti zodpovedne v súlade s pokynmi súdu. Opatrovník je právnická osoba, ktorá je povinná objektívne a nestranné hájiť záujmy dieťaťa, pristupovať k veci profesionálne a skutočnosť, že jeden z rodičov má subjektívne ničím nepodložené výhrady voči činnosti opatrovníka nemôžu byť dôvodom na zmenu opatrovníka. V tomto prípade by bol narušený základný účel funkcie opatrovníka teda nestranné hájenie záujmov maloletého dieťaťa.

Proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie matka maloletej, ktorá opakovane zopakovala svoje námietky uvedené v návrhu na zmenu kolízneho opatrovníka, pričom namietalo odôvodnenie súdu prvého stupňa, ktorý uviedol, že matka neustále atakuje činnosť kolízneho opatrovníka, pričom považovala toto vyjadrenie súdu prvého stupňa za imperatívne. Rovnako namietala vyjadrenie súdu prvého stupňa v odôvodnení v tom smere, že by opatrovník vždy promptne reagoval na žiadosti súdu. Namietala tiež konštatovanie súdu prvého stupňa ohľadom zachovávanie objektivity, tiež poukázala na dĺžku konania pred súdom prvého stupňa, ktoré trvá na takmer 3 roky ako aj na tú skutočnosť, že súd riadi prázdniny dieťaťa vždy predbežnými opatreniami bez riadneho dokazovania. Uviedla, že nebude opakovať v odvolaní tvrdenia a dôkazy, ktoré predložili, pretože sa s nimi súd nezaoberal a teda ich ani nevyvrátil, a preto na nich trvali naďalej. Ďalej doplnila ďalší dôkaz zaujatosti úradu a nie záujmu o dieťa. Ďalej poukázala na článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa, a to predovšetkým s prihliadnutím na realizáciu práva dieťaťa vyjadriť vlastný názor, právo na informácie, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre rozhodnutie dieťaťa, keďže dieťa má právo na to, aby sa jeho názorom predkladala náležitá váha. Osoba, ktorá vo veci rozhodla musí dieťa informovať o výsledku procesu a vysvetliť mu ako boli jeho názory zvážené. Spätná väzba je zárukou, že vypočutie názorov dieťaťa nebude len formalitou. Poukázala teda v závere na tú skutočnosť, že úrad žiadnym spôsobom neháji záujem dieťaťa, nezaujíma sa o dieťa, neinformuje dieťa o stave konania ani o žiadnych iných náležitostiach. Žiadala preto aby krajský súd ako súd odvolací vo veci sám rozhodol, prípadne vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril opatrovník, ktorý poukázal na tú skutočnosť, že toto konanie prebieha na súde od apríla 2013. V priebehu tohto konania matka podávala odvolania, podnety, trestné oznámenie. Pri výkone funkcie opatrovníka vždy konali objektívne a v záujme maloletého dieťaťa.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom návznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a vyčerpávajúcim odôvodnením súdu prvého, na ktoré zároveň poukazuje.

Tak ako správne konštatoval súd prvého stupňa podľa § 31 ods. 1 - 4 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. Žiadny z rodičov nemôže zastupovať maloleté dieťa ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom. V takomto prípade súd ustanoví dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Kolízneho opatrovníka súd ustanoví až v prípadoch ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu dieťa v konaní alebo pri právnom úkone zastupovať. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu na ktorého účely bol ustanovený.

Zákon o rodine v právnych vzťahoch medzi rodičmi a deťmi obsahuje vlastnú špeciálnu úpravu pre prípad kolízie záujmov. Vychádza zo zvýšenej miery ochrany, ktorý poskytuje právo maloletému dieťaťu ako zastúpenému. Preto podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine stačí potencionálna možnosť aby mohlo dôjsť k rozporom záujmov medzi rodičmi a deťmi alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom. Nevyžaduje sa už existujúca kolízia záujmov, stačí možnosť jej existencie, tá je v zmysle judikatúry daná vždy ak ide o konanie, v ktorom sú účastníkmi rodič aj maloleté deti. Ak teda nastane prípad pre existenciu dôvodov podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine nemôže žiadny z rodičov ako zákonný zástupca zastúpiť svoje maloleté deti. Opatrovníkom môže byť právnická osoba, pričom najčastejšie prichádza do úvahy orgán sociálnoprávnej ochrany detí a jeho súhlas s ustanovením sa nevyžaduje. Podľa § 73 ods. 2 písm. b/ zákona č. 305/2005 Zbierky o sociálnoprávnej ochrane detí a kuratele Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka podľa osobitného predpisu.

Citované ust. zákona priamo počíta s príslušným úradom práce ako orgánom, ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka. Na plnenie týchto úloh disponuje príslušný úrad práce pracovníkmi, ktorí sú osobitne odborne pripravení vykonávať takto určené úlohy, vždy je pri tom prvoradá prihliadať predovšetkým na záujmy maloletých detí. Zmenu ustanoveného kolízneho opatrovníka by mohli odôvodňovať iba závažné okolnosti napr., že by existoval subjekt, ktorý by bol schopný lepšie chrániť záujmy maloletého dieťaťa, prípadne by sa zistilo, že ustanovený kolízny opatrovník si neplní svoje povinnosti adekvátnym spôsobom a pod.. Za takúto vážnu okolnosť však nemožno bez ďalšieho považovať tvrdenie matky, ktorá opakovane vyjadruje svoju nespokojnosť s prácou tohto opatrovníka, sťažuje sa na jeho postup, či využíva inú komunikáciu, ktorá sťažuje opatrovníkovi ďalšiu prácu. Ako bolo vyššie uvádzané povinnosťou kolízneho opatrovníka je chrániť záujmy maloletého dieťaťa, a to bez ohľadu na vplyv, či zásahy rodičov alebo iných subjektov tak ako je to v prejednávanej veci. V tejto súvislosti musí opatrovník konať profesionálne a byť odolný voči takýmto vplyvom. V konaniach o úprave práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom zvlášť pokiaľ sú vzťahy rodičov v dôsledku nedorozumení značne negatívne bývajú prejavy účastníkov, či už voči sebe navzájom alebo aj vo vzťahu ku konajúcim orgánom značne emotívne. Tieto emócie a z nich plynúce negatívne prejavy v podobe vyjadrovania nespokojnosti však nemôžu byť bez ďalšieho dôvodmi pre zmenu súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka.

Preto v prejednávanej veci ako vyplýva z obsahu spisu súdu prvého stupňa nebolo zistené a ani spravdepodobnené, že by kolízny opatrovník v tomto konaní týkajúci sa maloletej si neplnil svoje povinnosti v súlade so zákonom resp., že by postupoval v rozpore so záujmami maloletej. Je preto na mieste vyjadrenie pochybností, či by zmena kolízneho opatrovníka pri nezistenom porušení zákonom určených povinností vôbec viedla k lepšej ochrane záujmov maloletej. Ako bolo uvádzané, kolízny opatrovník musí pri svojej činnosti odolávať tlaku rodičov, keďže je povinný konať výlučne v zmysle § 31 ods. 2 Zákona o rodine a účelne chrániť záujmy maloletej pri rozporných záujmoch rodičov.

Pokiaľ teda matka vo svojich obširných vyjadreniach namieta prácu opatrovníka je na súde prvého stupňa aby tento preskúmal prácu opatrovníka a pokiaľ by nebol spokojný s rýchlosťou podávania príslušných šetrení a správ prípadne s jeho činnosťou nič nebráni súdu prvého stupňa aby opatrovníka

v prejednávanej veci zmenil. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by súd mal výhrady voči činnosti opatrovníka vo vzťahu k jeho činnosti pri ochrane záujmov maloletej.

Matkou prezentované názory, tak ako bolo vyššie uvedené sú jej subjektívnymi názormi, ktoré vyjadrujú nespokojnosť s prácou opatrovníka, s týmito sa však súd prvého stupňa v rámci svojho odôvodnenia riadne vysporiadal.

Preto v konečnom dôsledku odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

P o u č e n i e :   Proti tomuto uzneseniu odvolanie   n i e   j e   p r í p u s t n é .